

Na kaj vse moramo biti pozorni pri gojenju zelišč in zdravilnih rastlin?

- Zelo pomembna je izbira lege in zemljišča. Na primer - pri gojenju rožmarina, sivke, timijana, origana, žajblja in lovorja izbiramo sončne in zavetne lege.
- Predhodno tudi poskrbimo, da njivo očistimo plevelov s setvijo različnih žit ali pa s kombinacijo rastlin za zeleno gnojenje (žita, križnice, metuljnice). Na ta način prečistimo plevela, izboljšamo strukturo tal, povečamo zračnost v tleh, obogatimo tla s humusom in izboljšamo poljsko kapaciteto tal za vodo.
- Pomembno je, da upoštevamo ustrezno vrstenje rastlin.
- Redno odstranjujemo plevela, okopavamo in rahljamo naše grede.
- V načrtovanju predvidimo zasaditev žive meje, ki bo našim rastlinam nudila zaščito pred vetrom in pred nizkimi temperaturami. Na ta način se tudi bolj ohranijo vonjave aromatičnih rastlin.
- Večina zelišč in zdravilnih rastlin dobro uspeva pri 15 – 21 o C. Ponoči se temperatura lahko zniža za 5 o C. Preprih vpliva na rast in preživetje rastlin.
- Z mlačno vodo (deževnica) namakamo rastline v dopoldanskem času. Večja pazljivost je potrebna pri gojenju začimb v loncih, ker se substrat hitreje izsuši. Jeseni namakamo le, če je zemlja suha. Sejanci potrebujejo vsakodnevno namakanje.
- Sejemo lahko: **enoletnice**: bazilika, janež, koprca, kamilica, koriander, ognjič, vrtni šetraj,...; **dvoletnice**: kumina, peteršilj, zelena; **trajnice**: origano, drobnjak, izop, kamilica, komarček, luštrek, slez, majaron, žajbelj, sivka,.....
- **S potaknjenci, z delitvijo in z grebeničenjem** lahko razmnožujemo majaron, pehtran, rožmarin, sivko, timijan, žajbelj,....
- Poznamo **zelene, delno zelene in olesenele potaknjence**. Zelene narežemo zgodaj spomladi ali v poznem poletju po cvetenju. Delno zelene režemo od sredine poletja do sredine jeseni (sivka, rožmarin). Olesenele potaknjence pa režemo od sredine poletja do pozne jeseni.
- Potaknjence do 1/3 vlagamo v s hranili bogat substrat.
- Nekatero rastline lahko enostavno **delimo** tako, da jim odstranimo stara cvetna stebela in jih razdelimo na posamezne nove rastline, od katerih ima vsaka rastlina svoje korenine in rastni vršiček. Nato jih presadimo, gojimo in previdno namakamo, dokler se ne ukoreninijo.
- Primerne rastline za **delitev** so: pehtran, timijan, trobentica, vijolica, majaron, melisa, luštrek, travniška kamilica, drobnjak,....
- **S koreninskimi odrezki** pa najpreprosteje razmnožujemo rastline s plazečimi koreninami, kot so različne sorte mete,... Spomladi in jeseni natrgam dele korenin z rastnimi brsti in jih posadimo 2,5 cm globoko v lonec s kompostom.
- Rastline kot so hren in gabez lahko razmnožujemo z narezanimi, debelimi koščki korenov. Korene narežemo na 5 – 8 cm velike kose in jih vlagamo v posode napolnjene s dobrim substratom, tik pod površje zemlje.
- **Z grebeničenjem** vzpodbudimo rast novih rastlin. Upognemo vejo in jo na mestih delno potisnemo v zemljo ter pritrdimo, dokler ne požene novih korenin. Lahko pa pridobivamo potaknjence tudi s zasipavanjem grmov v obliki polmeseca.